

Erzsébetváros és vidéke.

Társadalmi, közművelődési, közigazgatási és közgazdasági hetilap.

Előfizetési árak: Egész évre 6 K, félévre 3 K, negyedévre 1 K 50 f, egyes szám 12 f. Hivatalos hirdetések díja: 100 szó után 4 K, minden megkezdett további 100 szó után 1 K 50 f. Nyilttéri közlemények soronként 30 f. Egyéb hirdetések díjai a kiadóhivatalban tudhatók meg.

Megjelenik
minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőség címére küldendők.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Névtelenül beküldött cikkeket lapunkban nem közölhetünk.

Jókai Mór meghalt.

1825 február 19 — 1904 május 5.

A nagymester meghalt. Elment oda, a halhatatlanságba, hol társai vannak, a a nagyok, a herosok, a dicsők. A nemzeti föllendülés korának egyik legkiválóbb alakja volt ő — az utolsó!

Összeforrott élete történetünk minden újabbkori mozzanatával. Gondolataival, cselekedeteivel, sokszor hatott irányítólag nemzetünk életére. Meglátta a dolgokban az igazságot, az érdemeset; a nemzeti célokért, nagy érdekekért küzdött a közélet színpadán való megjelenésének első percétől az utolsóig, és talán senki se ismerte jobban nemzeti jellemünket, annak fény és árnyoldalait miként ő. Ez az ő nagy, irodalmunkban páratlan népszerűségének a titka.

Áldassék emlékezete. — s éljen örökké szíveinkben az emberöltők végig, az idők teljességéig! —

A francia és osztrák császárság megalapítása 1804-ben.

A köztársaság, majd az első consul győzelmei, az előnyös békék Franciaországot Európa legelső nagyhatalmává tet-

ték s Napoleon, míg egytelől a bataviai, helvetiai, cilsapin és ligur köztársaságok felállításával megnövelte hazájának területét, másfelől helyreállította a belső békét, rendet, megvetette a jólét alapjait s megbékélt az egyházzal is. A köztársaság tehát rövid négy év alatt világrézsünk legmodernebb, legrendezettebb államává alakult, — amelynek élén lángeszű államférfi állt, aki óriási, minden ízében nemzeti hadseregére támaszkodhatik.

Az új uralom fénye elkábitotta egész Franciaországot. Bonaparte rövid néhány év alatt oly hatalomra emelte hazáját, a milyent még XIV-ik Lajos legfényesebb szakában se gyakorolt. A nép jóléte általános mint IV-ik Henrik idején: fiai előtt megnyílt az egész világ, melyet teljesen újjá alkotott az ő soráikból kiemeikedett nagy ember. Nyugodtan hajtotta le fejét párnájára a paraszt, kézműves, kereskedő, bankár. Senki se aggódik vagyona miatt, mert az új rendszer védi, növeli, gyarapítja azt. A hála tehát általános, s Curée tribun, ki 1804. április 30-án azt indítványozta, hogy a köztársaság alakuljon császársággá és kormányát bizzák Bonapartéra, — csak a közóhajtásnak adott kifejezést.

A senatus május 4-én fogadta el az indítványt:

1. Bonaparte Napoleon első consult kinevezik császárrá s megbízzák a köztársaság kormányával.

2. A császárság szervezése alkalmával a szabadság, egyenlőség, népjogok sértetlenek maradnak.

3. A császári cím és hatalom egyenes fiágban száll lefelé Napoleon családjában.

A törvényhozók határozatát még ugyancsak májusban megerősítette az általános népszavazás is.

Bonaparte, I. Napoleon néven foglalta el a császári trónt. Az új császárság, mint egykor XIV-ik Lajos monarchiája, teljesen elhomályosította a római császárságot, pusztá címmé süllyesztette, s még ez a cím is a választás esélyeitől függött. Messze alatta állott a hatszáz év óta uralkodó Habsburg-ház igényeinek, tekintélyének, a nagy hatalomnak, melyet saját örökös tartományaira és Magyarországra támaszkodva kifejthetett, még most is, bár súlyos vereségek érték. — A már szinte tarthatatlan helyzet orvoslására irányadó körökben két terv merült föl:

1. Hogy Ferenc a római császár cím mellé vegye föl Magyarország és Csehország császára címet.

2. A dynastia örökös tartományait alakítsa oszthatatlan császársággá.

TÁRCA.

Amerika felé!

— A Carpathia indulása. —

Fiume, április 20.

Ezerkétszáz magyar kivándorló indult ma útnak a Cunard-line „Carpathia“ gőzösen Amerika felé. Az Adria magyar kir. tengerhajózási társaságnak határozottan nagy érdeme, hogy a világnak ezen legtekintélyesebb hajózási vállalatát a magyar kivándorlási ügy szolgálatába állította. Aikalmunk volt a hajót elindulása előtt megsejmelni és a kivándorlás lebonyolítását is ott a helyszínen megfigyelni.

Ami magát a hajót illeti, elmondhatjuk, hogy a Carpathia egy olyan hajóóriás, amelyhez fogható Fiumében még nem kötött ki soha. Hossza 540, szélessége 64.5 és magassága 37.4 angol láb, tonnatartalma 13.555 tonna. Két sétatfedélzete van, amelynek egyszeri végigsétálása körülbelül egy fél órát vesz igénybe. A hajón 370 főnyi személyzetet kívül mintegy kétezzeremberre jut hely. Még pedig első és második helyen legfényesebb luxussal, a harmadik helyen, a tulajdonképeni

kivándorlók számára szintén minden kényelmet nyújtó módon kiállított kabinokban. Ez utóbbiakban is legfeljebb négy személy alhat együtt s itt is külön osztályok vannak a nők, külön férfiak számára, külön-külön fürdőszobák, minden más mellékkeliségekkel. Hogy mi minden van még ezen a hajón, azt nehéz egy szuszra elmondani.

Berendezése úgy kényelem, mint biztonság dolgában a képzelhető legfokéletebb. Hogy rövid legyen, csak rövidesen felsorolom azt, ami futólag a figyelmemet megkapta. Konyhák egész tömege, sütőde, mészárszék, borbély-, cipész- és szabóműhely, kórház, nyomda, mosóhelyiségek, óriási élelmitárak és hűtőkamrák, a jeget mesterségesen előállító géppel, villanyos világítás, Marconi drótnélküli távirókészülék stb. A legmodernebb berendezésű gépház, hét kazánal és 21 kemencével.

Szóval maga a hajó is elsőrangú látványosság, amit bizonyít az is, hogy a személyzet nyugdíjintézete javára a megtekintésért szedett 20 fillérenyi belépti díjból vasárnap 800 korona folyt be. Pedig a fiúmeiek márláttak szép és nagy hajókat is.

A 400 első osztályú fülke, szintúgy az ezek

lakói részére szolgáló ebédlő, a pompás női olvasó a 30 fürdőszoba mind a legpazarabb fénynyel van berendezve és hogy az utasok ezen kiválasztottjai egyébként is fejedelmi ellátásban részesülnek, az csak természetes. De minket főleg az érdekelt, hogy milyen a kivándorlók ellátása? Nos hát annyi bizonyos, hogy odahaza sohasem éltek úgy mint ezalatt a két hét alatt fognak. A harmadosztályu ebédlőkben felváltva 600—600-ával étkeznek míg a német kivándorlási hajókon, mindegyik kivándorló a konyhából maga hozza el az adagját, itt épen úgy kiszolgálják, mint az elsőosztályu útast. Kapnak reggelire kávé, teát tejjel, vagy vajaskenyeret, tésztát és sajtot, vagy húst, vagy halat, ebédre kenyér és boron kívül négy, vagy vasárnap öt fogást, vacsorára pedig húst, egy mellékfogást, burgonyát, gyümölcsöt és bort. Igazán kíváncsok, hogy elszakadt hazánkfiak a szárazföldre érve, hasonló ellátáshoz jussanak.

Sokkal beszéltem a kivándorlók közül, mind el vannak telve reménnyel és bizodalommal. Az egyiknek sógorsága van odakünn, három dollárt keres naponta és minduntalan pénzt küld haza. Megirigyelte, esőpet sem esett nehezeze harminc krajeáros napszámát otthagyni. Az asz-

Ferenc az utóbbi javára döntött, mert elintézhette a kérdést VI-ik Károly császár 1713-iki decretuma alapján rendeleti úton, míg Magyarországon az uralkodó nyolcszáz éves címének megváltoztatása csak az országgyűlés hozzájárulásával történhetett volna meg. S vajjon a rendek hajlandók-e erre? és még hozzá, ha Ferenc Magyarország és Csehország császára címet vesz föl, Bécs tartományi várossá süllyed, s a dynastia hatalmának központja nyugotról keletre siklik át, mert a magyar császár székhelye csak Buda lehet! De ha az udvar leköltözik Budára, úgy hatszáz éves hagyományyal szakít, ez pedig majdnem egyértelmű a német aspirációkról való teljes lemondással.

Ferenc tehát az „Osztrák császár“ címet választotta és 1804. augusztus 7.-én kelt leiratában értesíti Magyarországot rendjeit a következőkről:

1. Jövőre a választott római császár cím után közvetlenül az osztrák császári következik, s ezután Magyar- és Cseh király, majd a többi.

2. Ferenc és a fölséges osztrák-ház minden leszármazójának címe az „osztrák főherceg“ kívül fölséges császári és királyi herceg mindkét ágon.

3. Az új monarchiában épségben marad Magyarország és a tartományok neve, alkotmánya.

4. Az osztrák császár jövőben is megkoronáztatja magát a régi módon Magyarország és Csehország királyává.

E leirat szerint Magyarország is beletartozik az osztrák császárságba, — bár alkotmánya épségben marad. — Ugyanezen fölfogást fejezik ki a végső sorok is: „jelen nyilatkozatunkat minden országunkban és birtokunkban haladék nélkül foganatba vétetni rendeljük, s nem is kételkedünk, hogy magyar királyságunk, az örökös tartományaink megszilárdítására és állapotuk fényének emelését célzó rendeletünket hálával és hazafias buzga-

lommal fogadja, annál inkább, hogy most a legvilágosabb bizonyítékát adjuk, mikép megemlékezvén a hitlevelünkben foglalt biztosítékokról, most is tiszteletben tartjuk azokat, annál inkább, midőn elrendeljük azt, ami „monarchiánk bővítésére, fényének emelésére, és méltóságának emelésére szolgál“, épségben hagyván mindig a nekünk nagyon kedves Magyarország és kapcsolt részeinek jogait, törvényeit, alkotmányát.“

A leiratot tudomásul vették a rendek, de országgyűlésileg nem tárgyalták sohasem, s ezzel világosan bebizonyították, hogy az osztrák császárság és magyar királyság közösségét nem ismerik el, hanem szilárdan ragaszkodnak a pragmatica sanctiohoz, az 1741. VIII. és IX-ik, de főként az 1791: X-ik törvénycikkhez, melyek Magyarország függetlenségét, önállóságát biztosítják.

A két új császár elismerte a bevezetett tényeket kölcsönösen.

... y.

A székely akció vármegyénkben.

Az a nagyszabású és a gazdaközönség összes érdekeit felölelő munkásság és tevékenység, melyet a székely akció keretében a marosvásárhelyi székely kormánybiztosság, különösen annak rendkívül buzgó és kiválóan tevékeny vezetője dr. Koós Mihály, a kirendeltség főnöke kifejt, immár vármegyénkben is kezdi éreztetni a maga üdvös hatását. Amint ugyanis értesülünk, a kormánybiztosság vármegyei Gazdasági Egyletünk útján már is több irányban nyújtott támogatást és segítséget és segítette elő Gazdasági Egyletünknek a vármegyei gazdaközönsége érdekében folytatott munkásságát.

A Gazdasági Egylet, mihelyt dr. Koós Mihály kirendeltségi főnökkel az akcióra vonatkozó értekezlet megtartott, 10 szegény sorsú székely-magyar lakosságú község állattenyésztése érdekében tett előterjesztést, s kérte a kormánybiztosságot, hogy ezen községek részére a szokottnál nagyobb kedvezményt nyújtva, segítse őket kiváló minőségű tenyészbikák olesó beszerzésére. Ezen gazdasági egyleti előterjesztést a kormánybiztosság a legnagyobb jóindulattal fo-

gadta és méltányolva a kérés mellett felhozott indokokat, már négy községnek nevezetesen Kis-Kend, Kőrödszentmárton, Királyfalva és Magyar-Sárosnak a tenyészbika vételárából az állami kedvezményen felül még 30 százalékos kedvezményt engedélyezett.

Ugyancsak a székelykormánybiztosság egy szép 4 éves almásszürke lipicai mént telepített a vármegyébe loanyagunk javítása érdekében. E mén f. hó 30-án meg is érkezett és a dicsőszentmártoni járásban ifj. Apáthy Péter, mikesfalvi földbirtokosnál lett tartásra elhelyezve.

Tárgyalások folynak a kormánybiztosság és a gazdasági egylet között az iránt is, hogy a vármegyében a gazdaközönség állattenyésztésének előmozdítására és javítására borjulegelő állittassék be, ahol rendszeres állatorvosi felügyelet alatt s esetleg az állatok időnkénti takarmányozása és betegség elleni biztosítása mellett legyenek az állatok megfelelő mérsékelt díjért elhelyezhetők.

Vármegyei Gazdasági Egyletünk a székelykormánybiztosság segítségével már ez év április havában mohás oltással 70—80000 drb. szőlőoltványt készített az adamosi telepen azon gazdák között kedvezményes árban leendő kiosztásra, akik a múlt évben rigolirozták területeiket és szőlő oltványokat a gazdabizottság útján kértek is az államtól, de nem kaphattak. A Gazdasági Egylet ezen tényekedése által is előmozdítani akarta a vármegyénkre nézve oly nagy fontosságú szőlőfelújítás munkáját. Ez irányban különben amint értesülünk, még további lépések is tétettek és a Gazdasági Egylet Dicsőszentmártonban egy négy holdas oltványtelepet akar létesíteni, ahonnan a vármegyei gazdák a mostaniaknál jóval olcsóbb árban kapjanak oltványokat.

B.

HELYI HIREK.

Zárógyűlés. Az erzsébetvárosi m. kir. áll. fágimnázium Önképzőköre f. iskola-évi zárógyűlését f. hó 7-én d. u. négy órakor tartotta meg. Programja a következő volt:

1. Elnöki megnyitó. Tartotta Göbl Alajos vezető tanár. 2. „Esküdjünk“ . . . írta: Ábrónyi Emil -- szavalta: Lőrinczi Dénes VIII. oszt. tan. 3. Szemelvény Csiby Andor VI. o. t.-nak: „A ballada irodalmunkban és Arany“ c. dolgozatából. Gorove Lajos VII. o. t.-nak rávonatkozó bírálata. 4. Czinka Panna szavalta: Kabdebó Antal VII. oszt. tan. 5. Szemelvény Apor István br. VIII.

szony és a gyerekek majd csak utána jönnek, ha isten megsegít. . . Két erős szál legénynyel álltam szóba és megkérdeztem, hogy mi birta erre a nagy elhatározásra.

— Jó dolgunk volt itthon is, munkabíró emberek vagyunk, ott sem veszünk el. Világot akarunk látni. Aztán meg magyar dohányt is kapunk a hajón. Megszedjük magunkat és négyöt esztendő múlva hazajövünk — válaszolták.

De egyáltalán úgy tapasztaltam, hogy végtelenül higgadt, elszánt nép ez a kivándorló. Istenemre akármelyikünk idegesebb egy bécsi vagy kolozsvári utazás előtt, mint ezek a nép gyermekei, mielőtt tengerre kelnek, pedig soha ilyen nagy vizet nem láttak és legtöbbször a falujából is most mozdul először. És micsoda türelmük van, mily makaességgel ragaszkodnak a kivándorlás eszméjéhez! Egy mintegy 400 főből álló csapat vasárnap reggel indult a Keleti pályaudvarból személyvonattal. A pályaudvarban a rendőrség részéről szigorú szemle alá vették őket. Azután bewaggonirozták őket és hétfő reggel egész napi és éjjeli utazás után értek Fiuméba. Itt már korán reggel a kivándorlási iroda előtt sorakoztak, hogy hajójegyeiket átvegyék.

Ez oly hosszadalmas procedura, amely 3—4

óra hosszat tart. Nyolc hivatalnokkal van dolguk egymásután, akik a kivándorlási törvényben előirt kérdésekre nézve a valóságos kihallgatás alá vesznek minden embert, a kérdésekre kapott válaszokat angol nyelvre fordítják, a hajójegyet kiváltják, a pénzt átváltják dollárrá és végül az utolsó ablaknál megkapják az egyszerű vászontárcát, mely most már egész vagyonukat tartalmazza. A tárca egyik felében ott a hajójegy, amelyet teli reménynyel nézgetnek, a másikban husz dollár, amennyit a partraszálláskor minden bevándorlónak fel kell mutatnia Amerikában.

Nem lesz érdektelen, ha ama kérdések fontabbjait itt ismertetem, amelyekre a jegy kiváltása előtt minden utasnak eskü alatt kell válaszolnia. Ezek a következők:

Az utas vezeték- és keresztnéve: Az utas kora: Az utas neve: családi állapota: nős vagy nőtlen: Foglalkozása: Tud-e írni?, olvasni? Nemzetisége: Utolsó lakhelye: Kihajózási kikötő az Egyesült-Államokban: Rendeltetési állomás az Egyesült-Államokban (állam, város, falu): El van-e látva utazási jeggyel a rendeltetési állomásig? Sajátjából fedezi-e az utazási költséget, vagy valaki fizeti helyette? Mennyi pénzt tud

felmutatni, ha Amerikába partra száll? Volt-e már az Egyesült-Államokban? Ha igen, mikor, mennyi ideig és hol? Rokonához (milyen rokona) vagy ismerősehez utazik? Ha igen, ki az és mi a címe? (Rokona, ismerőse neve: Volt-e fogságban, szegények házában, vagy élt-e nyilvános jótékonyaságból és hol? Több nővel él-e? Anarchista? Szerződésileg, vagy ígéretképen biztosítva van-e számára munka az Egyesült-Államokban? Egészségi állapota szellemileg és testileg: Ép vagy nyomorék? Mennyiben és mi ennek az oka? Végül ki kell jelentenie, hogy mind ezen kérdésekre, amelyek anyanyelvén intéztettek hozzá, az igazságnak megfelelően válaszolt.

Ilyen kihallgatás közben láttam, hogy az egyik kivándorlót visszautasították, nem adták ki a jegyét.

Sápadtan, egész megtörve állt ott emberünk: Kassai István kiskövesdi, zemplénmegyei fiú, de el nem mozdul, pedig már másodszer utasították vissza. A vizsgáló orvos ugyanis trachoma miatt nem adta meg neki az engedélyt. S ő mit tett? Elküldött maga helyett egy másikat, aki meg is kapta Kassai István részére a kivándorlási engedélyt. De az irodában észrevették a svindlit és ez végkép elkeserítette. Arról azon-

o. t.-nak „Pázmány és a reformatió“ c. dolgozatából. Farkas Bernát VIII. o. t.-nak bírálata. 6. „Az orr“ monológ, írta: Gabányi. Előadta: Richter Frigyes VI. o. t. 7. „A Rákóczy-féle szabadságharc története“ írta és felolvasta Mahler Sándor VIII. o. t. Apór I. VIII. t.-nak rávonatközö bírálata. 8. „A nevető ember“ monológ, előadta Melánkovics Ödön VII. o. t. Titkári lemondás. Igazgatói zárszó.

Záróvizsgálatok. Az erzsébetvárosi m. kir. állami főgimnázium nyolcadik osztályának vizsgálatait a tanár testület és tankerületi főigazgató következő napokra tűzte ki. —

Osztályvizsgálatok: 1. május 9. magyar, német, történet. 2. május 11. latin, görögpótló, görög. 3. május 14. mennyiségtan, természettan, bölelelet.

Az érettségi vizsgálat írásbeli részének sorrendje a következő: 1. 16-án magyar; 2. 17-én német; 3. 18-án latin; 4. 19-én görög; 20-án mennyiségtan.

Az érettségi vizsgálat szóbeli részét a tankir. főigazgatóság június hó 9, 10 és 11-ik napjára tűzte ki. —

Meghívó. A „Kis-Küküllővármegyei Általános Tanító-Egyesület“ központi választmánya f. évi május hó 14-én, d. e. 10 órától kezdődőleg Dicsőszentmártonban az állami iskolák tanácstermében gyűlést fog tartani, melyre a központi választmány tagjait — az elnökség megbízásából — tisztelettel meghívom. Tárgysorozat: 1. Az 1903 évi július hó 4-én tartott választmányi gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése; 2. Elnöki bejelentések; 3. Titkári előterjesztések; 4. A folyó évi közgyűlés idejének és tárgysorozatának megállapítása; 5. Tokodi István, dicsőszentmártoni állami elemi népiskolai tanító javaslata „A tanulók osztályozása a népiskolában“ cím alatt kidolgozott vitatételekre vonatkozólag; 6. A pályamunkák megbirálására kiküldött bizottság jelentése; 7. A számadások megvizsgálására kiküldött bizottság jelentése a járáskörök számadásairól és az időközben beérkezett számadások megvizsgálása; 8. Indítványok.

Erzsébetváros, 1904. évi május hó 4-én.

Kolumbán Ágoston
egyesületi titkár.

Közgyűlés. Az erzsébetvárosi műkedvelők színtársulata f. hó 1-én tartotta meg alakuló közgyűlését. Az előre elkészített, alapszabály-tervezet elfogadása után a tisztviselők és választmányi tagok megválasztására került a sor, mely a következő eredménnyel végződött.

Elnök: Lovag G. Fehrenheil Henrik, igazgató: Csiky F. József, titkár: Grosz Albert, pénz-

ban hallani sem akart, hogy falujába visszamenjen, ő minden áron Amerikába akart menni. A vége az lett, hogy hazatoloncolták a szerencsétlent.

Hosszadalmas volna itt azokról a jelenetekről beszámolni, amelyeknek a kivándorlók között tanuja voltam. Minden egyes alak egy-egy tárcathéma. Annyi bizonyos, hogy visszatartani egyet sem lehet közülök. Jobb hát így, hogy minden egyes embert nyilvántartunk s hogy nemcsak az úton biztosítunk részére humánus ellátást, hanem akkor sem veszítjük el szem elől, amikor már künn van s amint lehetséges alkalmat adunk neki a visszatérésre, amelyet a vállalat még jóval olcsóbban vállalt magára, mint a kiszállítást.

Erre nézve maga az Adria, ez a tisztán magyar hajóstársaság, melynek elnöki székét most oly nagyszabású közgazdasági tekintély foglalja el, mint Lánczy Leó, teljes garanciát nyújt s ez az, ami vigasztaló momentum van abban a nagy vérvesztésben, melyet az ország minden ilyen hajó indulásával szenved.

A kivándorlás hasznáról és káráról közgazdasági szempontból sokat lehet vitatkozni. De annak, aki látta a kivándorlási iroda működését és

tárnok: Csiky L. Miklós, gazda: Jakabffy Albert, rendező: Steinhauer Ferenc, választmányi tagok: Ehrlich Béláné, Handlos Gyuláné, Kovács Zoltáné, Gencsy Rózsika, Incze Katinka, Soós Matild, Száva Mariska, Zakariás Ilonka, Balczér György, Frink Sándor, Gábor Antal, Juhász Károly, Király Géza, Kovács Zoltán, Vaszika Vencel és Verzár Ferenc.

Most tehát állandóvá vált már az eddig is szép sikereket aratott műkedvelő színtársulatunk, melynek nemes hivatásához sok szerencsét kívánunk!

Az alapító és pártoló tagok nevével következő számunkban közöljük.

Felelős szerkesztő: Dr. Gillyén Kálmán.
Kiadó laptulajdonos: Scholtes Albert.

H I R D E T É S E K.

Szám. 1623—904 tkv.

Arverési hirdetmény kivonata.

A hosszuaszoi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint Brátu János balázsfalvi végrehajtonak Csenteri Zsuzsa és Téglás Miklós végrehajtást szenvedők elleni 60 K s jár. iránti végrehajtási ügyében a hosszuaszoi kir. járásbiróság területén fekvő Bethlenszentmiklós községi 267 számú tkvben foglalt A + 5—8 rend 1463/a, 1551, 1551/a, 1554, 1707, 1708, 1727, 1728, 1718 hrsz. közlegelő ek ifjabb Téglás Miklóst megillető B 768 sorszámú jutalékára 40 K becsárban; —

A bethlenszentmiklói 268 számú tkvben A + 2 rend 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577 hrsz. közlegelőnek Téglás Miklóst megillető B 799 sorszámú jutalékára 36 K becsárban;

A bethlenszentmiklói 208 számú tkvben a Téglás Miklósé született Csenteri Zsuzsa tulajdonát képező A + 24 rend 788/4, 789/4, 790/4, 791/4 hrsz. 161 K-ra, a 25 rend 1124/1, 1125/1 hrsz. 46 K-ra, a 26 rend 1299/1, 1300/1, 1301/1 hrsz. 95 K-ra, a 27 rend 1719/4, 1720/4 hrsz. 61 K-ra, a 28 rend 1942/1 hrsz. 1 K-ra, a 29 rend 2021/4 hrsz. 1 K-ra becsült a bethlenszentmiklói 572 számú tkvben a Téglás Miklós tulajdonát képező A + 6 rend 941/1/1 hrsz. 24 K-ra, a 7 rend 1381/1/1 hrsz. 78 K-ra, a 8 rend 1570/2/1 hrsz. 59 K-ra becsült egészben és telekkönyvi birtok testenkint eladandó ingatlanokra elrendelte az árverést és megtartására 1904 évi **julius hó 14-ik** napjának d. e. 9 óráját Bethlenszentmiklós község házához kitézte. Az árverési feltételeket pedig a következőkben állapította meg. —

1. A kikiáltási ár a becsár, melyen alól is elfog adatni az árverésre kitézött birtok. —

2. Az árverés napjáig le nem járt dézsma- válttság az új vevőt terheli. —

3. A 267 számú tkvben foglalt közlegelőnek fönt jelzett jutaléka $\frac{3}{8}$ része a Varga Daniné született Téglás Máriskó javára C 31 sorszám

aki tanuja volt annak az elbánásnak, amelyben honfitársainkat az Adria patronátusa alatt részesítik, el kell ismernie a nagy haladást a mult- hoz képest, amikor Bréma és Hamburg felé egyszerűen kicsempészték a magyarság százezreit.

Határozottan nagy nyereséget látunk továbbá a hazai közlekedésügy és a magyar kikötőváros forgalma szempontjából a fiuné-amerikai vonal- ban, amelynek értéke az országra nézve csak hatványozódni fog, amikor azt majdan amerika- fiunei vonalnak nevezhetjük.

És amikor erről beszélünk, nem hallgathat- juk el a Cunard-társaság vezetőinek annak kije- lentését, hogy a vállalat Amerikában nagy agi- tációt szándékozik kifejteni annak érdekében, hogy az amerikai utazó közönség végre Magyar- országra vesse a szemét.

Ha ez sikerül nekik, és ha szerződésünknek azt a részét is hozzájuk méltó komolysággal és gondossággal respektálják, amely a kivándorlók- nak a hazába való visszaszállításáról gondosko- dik, oly sikere lesz ez az Adria társaságnak és tevékeny vezérigazgatójának, Kuranda Emi- nek, amelyre ők maguk, de az ország is büszke lehet.

Fodor Ferenc.

alatt, a 268 számú tkvben foglalt közlegelőnek fönt jelzett jutaléka $\frac{3}{8}$ része a Varga Daniné született Téglás Máriskó javára C 30 szám alatt; a 208 számú tkvben foglalt ingatlanokra özvegy ifjabb Csenteri Jánosné született János Borbára javára C 6 sorszám alatt és végül az 572 számú tkvben foglalt ingatlanok $\frac{3}{8}$ része a Varga Daniné született Téglás Máriskó javára bekebe- lezett életfogytiglani haszonélvezeti jogok jelen árverés által nem érintetnek. —

Ha azonban az 572 számú tkvben foglalt ingatlanok vételára az illető szolgalmi jogot megelőző mintegy 350 korona összeget megnem ütné; az árverés ezen ingatlanokra nézve hatály- talanná válik és a kitézött határnapon a szol- galmi jogok tekintet nélkül az ingatlano- k újból elöghnak adatni.

4. Árverezni szándékozó köteles a fekvők becsárának $10\frac{0}{100}$ -át készpénzben vagy az 1881 évi LX. t.-c. 42 §-ában jelzett árfolyammal szá- mitott és az 1881 évi november hó 1-én kelt 3333 I. M. számú körrendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni vagy a bánatpénznek a bíróságnál elő- leges elhelyezéséről kiállított elismervényt át- szolgáltattani. —

Hosszuaszon, 1904 évi április hó 4-én

A kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság.

45

Szentkirályi Miklós, kir. albiró.

Szám 1457—904 tkv.

Arverési hirdetmény kivonata.

A hosszuaszoi kir. járásbiróság, mint telek- könyvi hatóság közhírré teszi, miszerint Hancs Simon gör. kath. tanító végrehajtonak Fratilla Gergely végrehajtást szenvedő elleni 166 K s jár. iránti végrehajtási ügyében a hosszuaszoi kir. járásbiróság területén fekvő Glogovec köz- ségi 62 számú tkvben foglalt a Fratilla Gergely és neje Bugy Anna tulajdonát képező A + 21 rend 187, 188/1, 189 hrsz. 516 K-ra becsült egészben eladandó ingatlanra, a 22 rend 5313/496/470 rész közlegelő jutalékra 23 K becsár- ban, a 23 rend 183, 184, 185, 186 hrsz. 541 K-ra becsült egész ingatlanra a 24 rend 848 hrsz. 13 K-ra, a 25 rend 1919 hrsz. 3 K-ra, a 28 rend 2499, 2500 hrsz. 26 K-ra, a 29 rend 2514 hrsz. 38 K-ra, a 30 rend 2548 hrsz. 174 K-ra, és a 31 rend 1662/2 hrsz. 14 K-ra becsült egész- ben és telekkönyvi birtok testenkint eladandó ingatlanokra elrendelte az árverést és megtartására 1904 évi **julius hó 13-ik** napjának d. e. 9 óráját Glo- govec község házához kitézte. — Az árverési feltételek pedig a következőkben állapítottak meg.

1. A kikiáltási ár a becsár, melyen alól is elfog adatni az árverésre kitézött birtok.

2. Az árverés napjáig lenem járt dézsma- válttság az új vevőt terheli. —

3. A fönt jelzett tkvben C 11 sorszám alatt a C 2 sorszám alatt az A + 21 rsz. ingatlanra ifjabb Bugy János javára bekebelezett életfogy- tiglani haszonélvezeti jog és továbbá az A + 23—31 rsz. ingatlanok egy negyed részére C 16 sorszám alatt Grama Zsuzsa férjezett Rakosián Vazulné javára bekebelezett életfogytiglani haszonélvezeti jog jelen árverés által nem érintetik; ha azonban az utóbb jelzett ingatlanok vételára a szolgalmi jog- got megelőzőleg mintegy 100 K erejéig bekebe- lezett követeléseket megnem ütné, az árverés hatály- talanná válik és az ingatlanok a jelzett szolgalmi jog- ra való tekintet nélkül a kitézött határnapon új- ból eladotnak. —

4. Az árverezni szándékozó köteles a fekvők becsárának $10\frac{0}{100}$ -át készpénzben vagy az 1881 évi LX. t.-c. 42 §-ában jelzett árfolyammal szá- mitott és az 1881 évi november hó 1-én kelt 3333 I. M. körrendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni vagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezé- séről kiállított elismervényt átszolgáltattani.

Hosszuaszon, 1904 évi március hó 30-án

A kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság.

46

Szentkirályi Miklós, kir. albiró.

5 KORONÁÉRT

küldök $4\frac{1}{2}$ kiló (kb. 50 drb.) Kévéssé megsérült finom nyhe

pipere-szappant

rózsa, liliumtej, orgona, ibolya, rezeda, jázmin és gyöngy- virágból szépen összeválogatva. A pénz előzetes megküldése, vagy utánvétellel küldi: 43 2—52

SCHIEFFER D. SÁNDOR
BUDAPEST, VIII. ker., Bezerédy-utca 3. szám.

Szám 655-904. tlkvi.

Arverési hirdetmény kivonata.

A hosszuaszoí kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi miszerint Todorán Gergely és Doroga Demeter végrehajthatóknak Toáska Vazul és Krucsáné özvegy Toáska Mariánné és ez által képviselt kiskoru Toáska Vazul, kiskoru Toáska Mária, kiskoru Toáska Zsófia és kiskoru Toáska Anna lodormányi lakosok végrehajtást szenvedők elleni 118 korona 80 fillér s jár. iránti végrehajtás ügyében a hosszuaszoí kir. járásbíróság területén fekvő Lodormány községi 25 számú telekjegyzőkönyvben foglalt a kiskoru Toáska Vazul, kiskoru Toáska Mária, kiskoru Toáska Zsófia, kiskoru Toáska Anna tulajdonát képező A + 3 rend 1709/2 hrsz. 5 K-ra, a 4 rend 2876/2 hrsz. 56 K-ra becsült 1 rend 42 hrsz. 320 K-ra becsült; a lodormányi 196 számú telekjegyzőkönyvben a Toáska Vazul a Krucsáné tulajdonát képező A + 2 rend 1709/1 hrsz. 5 K-ra, a 3 rend 2876/1 hrsz. 56 K-ra becsült; A hosszuaszoí 385 számú tjkvben a kiskoru Toáska Vazul, kiskoru Toáska Mária, kiskoru Toáska Zsófia és kiskoru Toáska Anna tulajdonát képező A + 8 rend 1000/2 hrsz. 20 koronára, a 9 rend 7/1000/2 hrsz. 46 K-ra, a 10 rend 9/3743/1, 3744/1 hrsz. 14 K-ra, a 11 rend 3749/2 hrsz. 9 K-ra becsült; a hosszuaszoí 760 számú tjkvben a Toáska Vazul s Krucsáné tulajdonát képező A + 4 rend 3749/1 hrsz. 9 K-ra, az 5 rendszám 1000/1 helyrajzi szám 18 Kra, a 6 rend 7/1000/1 hrsz. 46 K-ra, a 7 rend 9/3743/2, 3744/2 hrsz. 11 K-ra becsült egészben és telekkönyvi jószágtestenkint eladandó ingatlanokra elrendelte az árverést és megtartására 1904 évi május hó 27-ik napjának d. e. 9 óráját Hosszuaszoí községhezához kitzítte. — Az árverési feltételeket pedig a következőkben állapította meg: —

1. A kikiáltási ár a becsár, melyen alól is elfog adatni az árverésre kitzított birtok. —

2. Az árverés napjáig le nem járt dézsma váltság az új vevőt terheli. —

3. A lodormányi 25 számú tjkvben A + 1, 3, 4, rend ingatlanok $\frac{1}{5}$ -öd rész iránt C 2, továbbá a hosszuaszoí 385 számú tjkvben A + 8-11 rsz. ingatlanok $\frac{1}{5}$ -öd része iránt C 1 sor-szám alatt özvegy Toáska Mariánné született Makávé Anika javára bekebelezett életfogytiglani haszonélvezeti jogok jelen árverés által nem érintetnek. —

4. Árverezni szándékozó köteles a fekvők becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881 évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én kelt 3333 I. M. számú körrendelet 8 §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni vagy a bánatpénznek a bíróságnál eléleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni. —

Hosszuaszoí, 1904 évi február hó 25-én

A kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság.

44

Szentkirályi Miklós,
kir. albiró.

Ingyen és bérmentve kap

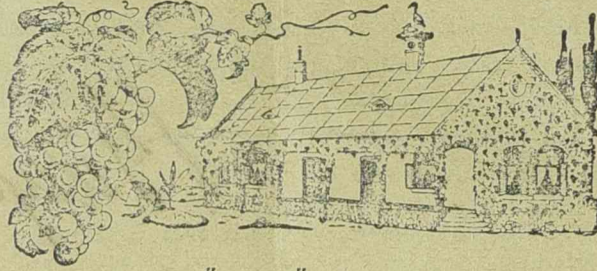
mindenki egy kezelési könyvecskét, melyből bárki képes

legfinomabb likőröket és rumot

hideg úton minden készülék nélkül még a legkisebb mennyiségben is országszerte ismert aromáimmal előállítani. **Watterich A.** Budapest, VII., Dohány-utca 5. sz. alatt. 25 8-10

Biztos kereset

nyújtunk minden állású egyének sorsjegyek eladásával új törvényes módszerünk szerint. — Nem részlet-üzlet. — Ajánlatok intézendők: „Sorsjegy letéti bank”-hoz, 14 13-26 Budapest, VIII. József-körút 16.

SZŐLŐLUGAST

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben, föld- és homoktalajban.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kuszó természetű) mert nagyjából ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkitünőbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legesekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekesebb díszé anélkül, hogy legkevésbé helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháladatosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó, színes fénynyomatu katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldeték meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja. 23 9-14

Érmelléki első szőlőoltványtelep
Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

MEGJELENT! Első legnagyobb magyar szabászati magántanulási tankönyv 350 oldal, 410 rajzzal, fűzve: 10 korona, kötve: 12 korona, férfi- és női szabók részére. Fehérnemű szakkönyv 1 kor. na. Szabászatra tanítványokat elfogadok. **Mehr Sámuel**, okl. műszabász-tanító Budapest, VII. Kazinczy-utca 36/H. 13-13

EGY AMERIKAI GYORSFŐZŐ

ÉS

EGY HÁZTARTÁSI MÉRLEG

ingyen.

Mesésen olcsó árak mellett küldöm szét túlhalmozott raktárból világhírű s kiválóágukért általánosan kedvelt

mexikói ezüst-áruimat		pedig:
6 drb.	mexikói ezüst asztali kés,	
6 "	" " " ev-kanalat,	
6 "	" " " kávé-kanalat,	
12 "	" " " kiváló dessertkést,	
6 "	" " " dessertvillát,	
1 "	" " " mexikói ezüst levesmerítő kanalat,	
1 "	" " " tejmerítőt,	
2 "	" " " eleg. szalon asztali gyertya tartót.	

46 drb. összesen csak 6 frt 50 krajcár.

Minden megrendelő ezenkívül jutalomképen egy amerikai gyorsfőzőt és egy szavatosság mellett pontosan működő 12 $\frac{1}{2}$ kiló hordképességű háztartási mérleget kap teljesen díjtalanul. A mexikói ezüst egy teljesen fehér fém (belső is), melynek tartósságáért és kiváló minőségéért 25 évi jótállást vállalok. Szétküldés a pénz előleges megküldése esetén vagy utánvétellel történik az európai raktárból: 41 2-52

SCHEFFER D. SÁNDOR,
BUDAPEST, VIII., Bezerédi-utca 3. sz.

Egy háztartási mérleg

ingyen.

Mesésen olcsó árak mellett küldöm szét túlhalmozott raktárból világhírű kiválóágukért általánosan kedvelt

MEXIKÓI EZÜST ÁRUIMAT

és pedig:

6 darab mexikói ezüst asztali kés, 6 darab mexikói ezüst ev-villát, 6 darab mexikói ezüst ev-kanalat, 12 darab mexikói kávékanalat, 6 darab kiváló dessertkést, 6 darab kiváló dessertvillát, 1 darab mexikói ezüst levesmerítő kanál, 1 darab mexikói ezüst tejmerítő, 1 darab elegáns szalon asztali gyertyatartót

46 darab összesen csak 6 forint 50 krajcár.

Minden megrendelő ezenkívül jutalomképen egy szavatosság mellett pontosan működő 12 $\frac{1}{2}$ kiló hordképességű háztartási mérleget kap teljesen díjtalanul. — A mexikói ezüst egy teljesen fehér fém (belső is), melynek tartósságáért és kiváló minőségéért 25 évi jótállást vállalok. — Szétküldés a pénz előleges beküldése esetén, vagy utánvétellel történik az európai raktárból:

DENKER JÓZSEF közp. forgalmi áruháza Budapest, VII., Hernád-u. 54.

3 frt 40 kr. utánvétellel egy vég szepességi vászon 6 teljes férfi vagy női ingre, 90 cm. széles, kitünő minőségben, 5 évi jótállással; számos elismerés. — 4 frt 50 kr. utánvétellel egy elegáns férfi öltönyre, 3 méter divatos szövet, tetszés szerinti színben kapható.

DENKER JÓZSEF Budapest, VII., Hernád-u. 54.

5 koronáért

küldök 4 $\frac{1}{2}$ kiló (kb. 50 drb) kevésbé megsérült, finom enyhe piperezappant, rózsa, liliomtej, orgona, ibolya, rezeda, jászmin s gyöngyvirágból szépen összeválogatva. A pénz előleges beküldése esetén vagy utánvétellel küldi

Denker József Budapest, Hernád-u. 54.

Mintákat nem küldök, a nagy forgalom miatt lehetetlen.

10 13-20

Kitünő minőségű és legmagasabb szilárdságú portland cementet ajánl olcsó áron a

BRASSÓI PORTLAND CEMENT-GYÁR

BRASSÓBAN.

Erzsébetvárosban kapható LANG ISTVÁN úrnál.